

Spis treści

Ilustracje	XV
Słowo wstępne: od nauczyciela akademickiego	XVII
Słowo wstępne: od dziennikarza	XIX
Wstęp	XXI
Podziękowania	XXIII

Część I

Doskonalenie umiejętności

1 Wprowadzenie	3
Podstawowe umiejętności	4
Kwalifikacje	4
Organizacja pracy	4
Nabywanie doświadczenia i budowanie sieci	4
Publikacje	5
Pisanie listów do redakcji	6
Praca etatowa i niezależna	6
Zadania	8
2 Organizacja pracy	9
Książki i sprzęt	9
Kopie zapasowe	10
Działalność biznesowa	11
Rejestr działań	11
Znalezienie pracy	12
Organizacja czasu	12
Kwestie finansowe	13
Organizacje branżowe	14
Zadania	15
3 Od pomysłu do publikacji	16
Definicja artykułu	16
Treść	17
Kompozycja	18

Etapy tworzenia	20
Pomysł a rynek	20
Rynek a pomysł	21
Zdobycie zlecenia	22
Zbieranie informacji	26
Technika pisania	32
Weryfikacja i redakcja	32
Dostarczenie tekstu	33
Dodatkowe możliwości	34
Zadania	38
4 Różne pomysły	39
Pomysły w pracy etatowych dziennikarzy	39
Doniesienia informacyjne	40
Komunikaty prasowe	41
Kolegia redakcyjne	41
Listy czytelników	41
Pomysły w pracy niezależnych dziennikarzy	42
Różne cele	42
Znajdowanie pomysłów	43
Opracowanie pomysłu	50
Wyobrażenia	50
Formuły i skojarzenia	51
Prostoliniowe myślenie logiczne	52
Myślenie lateralne	52
Komputerowa „burza mózgów”	53
Rola specjalizacji	54
Lista kontrolna	54
Zadania	55
5 Badanie rynku prasowego	56
Świat artykułów	57
Nowa rola artykułów	58
Zapotrzebowanie na specjalistów	59
Prasa lokalna	59
Różnorodność tematyki	65
Bezpłatne czasopisma	67
Wszechstronność	68
Orientacja na rynek	69
Analiza profilu pisma	71
Zadania	74
6 Tematy i sposoby ujęcia	76
Tematy a redakcje	77

Słynni ludzie	78
Sposoby ujęcia materiału	78
Pułapki	79
Własne podejście	79
Dzieci	80
Sposoby ujęcia materiału	80
Pułapki	81
Własne podejście	81
Przestępstwo	81
Sposoby ujęcia materiału	82
Pułapki	83
Własne podejście	83
Edukacja	83
Sposoby ujęcia materiału	83
Pułapki	84
Własne podejście	84
Medycyna i zdrowie	85
Sposoby ujęcia materiału	85
Pułapki	86
Własne podejście	86
Starość i wiek emerytalny	87
Sposoby ujęcia materiału	87
Pułapki	87
Własne podejście	87
Podróże	88
Sposoby ujęcia materiału	88
Pułapki	89
Własne podejście	90
Książki	92
Zadania	92
7 Zamówienie i redakcja artykułu	94
Redaktorski punkt widzenia	94
Składanie oferty	96
Jak składać propozycję	97
Telefon	98
Poczta elektroniczna	99
Faks lub list	99
Zgłoszenia do wielu redakcji	103
Tworzenie sieci	103
Organizacja pracy	105
Teczka artykułu	105
Teksty niezamówione	106

Kontakt z redaktorem	107
Korekta	108
Odpowiedź odmowna	108
Zadania	110
8 Szukanie informacji	111
Wiarygodne źródła informacji	111
Analiza kontekstu	112
Osobiste doświadczenie i kontakt bezpośredni	112
Kontakt bezpośredni a artykuł	114
Dobór informatorów	115
Ocena źródeł	116
Strategia prowadzenia wywiadu	118
Dotarcie do właściwej osoby	118
Uporządkowanie notatek	120
Kreatywne zadawanie pytań	124
Techniki perswazji	126
Kłopotliwa cisza	128
Oznaki ukrywania informacji	128
Pomoc prawna	128
Dobór cytatów	129
Wybór najlepszej metody	131
Bliski kontakt z informatorami	133
Umiejętności weryfikacji	134
Weryfikacja faktów	134
Weryfikacja liczb	135
Zadania	136
9 Szukanie informacji i dziennikarstwo internetowe	137
Internet – podstawowe informacje	137
Połączenie	138
Dostęp bezprzewodowy	138
Przydatne programy	139
Szukanie informacji w internecie	140
Wyszukiwarki internetowe	141
Katalogi stron internetowych	142
Ocena źródeł internetowych	142
Zaufane źródła i treści płatne	143
Szukanie ekspertów	144
Społeczności wirtualne	144
Z własnych doświadczeń	145
Tworzenie własnej strony internetowej	146
Blogi	147

Promocja strony internetowej	148
Dziennikarstwo internetowe	149
Znajomość rynku	150
Techniki pisania	151
Zadania	152
10 Układ informacji w tekście	153
Sprawdzenie materiałów	153
Kolejność materiałów	156
Doprecyzowanie tematu	157
„Mapa myśli”	157
Struktura a treść	158
Układ treści a zainteresowanie czytelników	158
Ekspozycja	159
Zainteresowanie czytelnika/ekspozycja	160
Opis	160
Ekspozycja/opis/narracja	161
Narracja	162
Argumentacja	164
Zadania	167
11 Spójność tekstu	168
Przykłady współdziałania	169
Triumf nad tragedią	169
Spuścizna nazistowska: opis miejsca i ludzi	171
Tytuły	175
Wstęp (intro) 177	
Obrazowe, zaskakujące lub szokujące stwierdzenie	177
Anegdota/opowieść	177
Atmosfera/opis	178
Ekspozycja/argumentacja przez analogię	178
To dotyczy wszystkich	178
Ważna sytuacja	179
Znaczący cytat/wypowiedź	179
Aluzja literacka	179
Znana osoba	180
Tajemnica/intryga/dramat	180
Zakończenie	181
Najważniejsze do zapamiętania	181
Podsumowanie	182
Końcowy cytat	182
Wezwanie do działania	182
Przewidywania i plany na przyszłość	183

Łączniki	184
Elementy dodatkowe	186
Zadanie	186
12 Techniki pisania	190
Precyzyjny dobór słów	191
Przejrzystość i poprawność	192
Prostota i zwięźłość	193
Przykłady	194
Słowa rodzime zamiast obcych	195
Slang	197
Język konkretny raczej niż abstrakcyjny	198
Unikanie frazesów	199
Rzetelność i pozytywne nastawienie	201
Slang medialny i zaciemnianie obrazu, czyli <i>buzz and fuzz</i>	201
Eufemizmy i poprawność polityczna	202
Konwersacyjny styl pisania	204
Urozmaicenie tempa i rytmu	205
Przed ukończeniem	206
Zadania	206
13 Zgodność stylu i celu	208
Aby opis zapadł w pamięć	208
Ciekawie opowiadać	209
Aby dokładnie wyjaśnić	210
Analiza	211
Definicje	211
Od abstrakcji do konkretności	212
Aby skutecznie argumentować	212
Eseje, felietony, polemiki	214
Znalezienie własnego stylu	215
Zadania	216
14 Sztuka ilustrowania	218
Wejście na rynek	219
Znaczenie czy sztuka?	219
Tematy zdjęć	220
Uzyskanie zgody	221
Wybór sprzętu fotograficznego	221
Podstawowa technika	223
Fotografia cyfrowa	223
Współpraca z fotografem	224
Ilustracje z innych źródeł	225
Inne ilustracje	225

Podpisy	226
Kwestie biznesowe	227
Negocjacje	227
Obróbka	228
Opisy zdjęć	228
Przechowywanie i przesyłanie	229
Kariera nomady	229
Zadania	232

Część II poszerzanie horyzontów

15 Teksty reklamowe	235
Definicja reklamy i PR	236
Analiza tematu i rynku	237
Pisanie tekstów reklamowych	237
Hasła reklamowe	238
Rozwinięcie pomysłu	238
Szczególna moc słów	239
Typografia i układ graficzny	240
Od PR do dziennikarstwa	240
Komunikaty prasowe	240
Zdobywanie zleceń	243
Tworzenie portfolio	244
Techniki pisania tekstów reklamowych	245
Teksty opisowe	245
Teksty narracyjne	246
Teksty ekspozycyjne	246
Teksty argumentacyjne/perswazyjne	246
Zadania	247
16 Wywiady i sylwetki	248
Wybór rozmówcy	250
Zdobycie zlecenia	251
Organizacja wywiadu	252
Przebić się przez mur	253
Trzeba być upartym	255
Wybór metody	256
Wywiad bezpośredni	256
Wywiad listowny	258
Wywiad e-mailowy	258
Wywiad telefoniczny	259
Przygotowanie pytań	259

Różnice w relacjach	260
Jakie pytania i w jakiej kolejności?	261
Techniki prowadzenia wywiadów	263
Utrzymanie kontroli	264
Techniki zadawania trudnych pytań	265
Unikanie ukrytych celów	267
Zachęcanie do zwierzeń	268
Dalszy kontakt	269
Redagowanie tekstu nagrania	269
Streszczenie	270
Rodzaje wywiadów	271
Wywiad „pytanie–odpowiedź”	272
Wywiad narracyjny	274
Miażdżąca krytyka	276
Sylwetka	277
Po wywiadzie	279
Zadania	279
17 Stały felietonista	281
Nauka od najlepszych	282
Zdobycie własnej rubryki	283
Znalezienie luki	283
Felietony w prasie lokalnej	284
Różne odkrycia	284
Wiedza o świecie	285
Styl życia	290
Argument i prowokacja	292
Humor, parodia, fantazja	293
Różne metody pracy	296
Zadania	297
18 Recenzent	299
Jak zostać recenzentem	300
Zadania recenzenta	301
Relacjonowanie	302
Ocena	302
Ustalanie standardów	303
Proces pisania	304
Język i styl	304
Właściwa kolejność	306
Książki	307
Literatura faktu	307
Literatura piękna	309

Muzyka	311
Sztuka	313
Teatr	315
Filmy	319
Telewizja	322
Serie	322
Filmy dokumentalne	323
Zadania	326
19 Ekspert	327
Różne możliwości	328
Aktualne pomysły	329
Strategia marketingowa	329
Składanie ofert w prasie specjalistycznej	331
Pisanie specjalistycznych artykułów	332
Sposób ujęcia treści	332
Struktura tekstu	334
Logiczna kolejność	335
Właściwy język	336
Przykłady opublikowanych tekstów	339
Biznes	339
Komputery	340
Edukacja	340
Jedzenie	340
Zdrowie	340
Media	341
Medycyna	341
Psychologia	342
Nauka i technika	342
Society	342
Transport	343
Specjalistyczne felietony	343
Zbieranie danych i sprawdzanie faktów	343
Zadania	344
20 Prasa zagraniczna	347
Informacje na temat rynku	348
Czasopisma dla autorów	348
Wybór krajów	350
Badanie kultury	350
Okazje i możliwości	351
Agencje dystrybucyjne	352
Zadanie	352

21 Prawo i etyka	353
Prawa autorskie	353
Zniesławienie	354
Unikanie ryzyka zniesławienia	355
Wskazanie źródła	355
Zalecenia etyczne	356
Aneks 1 Proponowane odpowiedzi do zadań	357
Aneks 2 Kodeks Etyki Zawodowej Narodowego Związku Dziennikarzy	361
Aneks 3 Komisja Etyki Prasy: kodeks etyki zawodowej dziennikarzy prasowych	363
Bibliografia	369
Indeks	379